

6. Fiskalni tokovi i politika

U periodu januar–april 2017. godine ostvaren je osetan rast javnih prihoda, dok su javni rashodi zabeležili umereni pad. Shodno tome, u ovom periodu ostvaren je konsolidovani fiskalni suficit od 21,5 mlrd. dinara (oko 1,5% četvoromesečnog BDP-a). Rast poreskih prihoda u prvom četvoromesečju je bio široko rasprostranjen, i posledica je rasta prometa i uvoza, rasta profitabilnosti privrede u prethodnoj godini, povećanja stopa akciza, te suzbijanja sive ekonomije. Pad rashoda je takođe bio široko rasprostranjen, a najveće smanjenje je zabeleženo kod kapitalnih rashoda i subvencija. Pozitivna fiskalna kretanja su nastavljena i u maju, budući da su prihodi budžeta Republike nastavili realan međugodišnji rast, te da je u tom mesecu ostvaren umereni suficit budžeta Republike. Fiskalni rezultat ostvaren u prva četiri meseca 2017. bolji je za oko 40 mlrd. dinara u odnosu na plan, od čega se oko polovine duguje većoj naplati poreza, a ostatak agresivnoj naplati neporeskih prihoda i sporijoj realizaciji kapitalnih rashoda. Ukoliko se trendovi iz prethodnog dela godine, naročito u pogledu naplate poreza, nastave, a neporeski prihodi i javni rashodi realizuju u skladu sa planom, konsolidovani fiskalni deficit u 2017. godini bi mogao biti manji od 1% BDP-a. Međutim, dobri fiskalni rezultati i približavanje isteka aranžmana sa MMF-om utiču na rast pritiska javnosti i obećanja Vlade u pogledu smanjenja poreza i osetnog povećanja rashoda, što bi već u narednoj godini fiskalni deficit moglo da učini znatno većim. Stoga se, bi za trajniju stabilizaciju javnih finansija i obaranje javnog duga, bila poželjno zaključivanje novog aranžmana sa MMF-om, za naredni trogodišnji period, koji bi pored opšteg fiskalnog okvira u fokusu imao i strukturne reforme javnog sektora. Javni dug je na kraju aprila 2017. iznosio 70,1% BDP-a, što je za preko 4% BDP-a manje nego na kraju 2016. godine, pre svega usled realne aprecijacije dinara prema dolaru i evru, kao i usled povoljnih tekućih fiskalnih trendova.

Fiskalne tendencije i makroekonomske implikacije

U prva četiri meseca 2017. ostvaren je konsolidovani suficit od 21,5 mlrd dinara (1,5% BDP)...

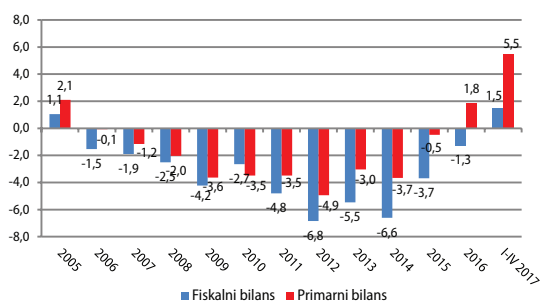
U periodu januar–april 2017. ostvaren je osetan realan rast javnih prihoda, kako u odnosu na isti period prethodne godine, tako i u odnosu na prethodno četvoromesečje, dok su javni rashodi nastavili umereni realan pad. Shodno tome, u ovom periodu ostvaren je konsolidovani fiskalni suficit od 21,5 mlrd. dinara (oko 1,5% četvoromesečnog BDP-a).

Pozitivni fiskalni trendovi su nastavljani i u maju

Pozitivni fiskalni trendovi su nastavljani i u maju, budući da su prihodi budžeta Republike nastavili međugodišnji rast, po sličnoj dinamici kao i prethodnih meseci, dok su rashodi zabeležili blagi rast, tako da je u tom mesecu ostvaren suficit budžeta Republike od oko 1,8 mlrd. dinara.

U periodu januar–april 2017. konsolidovani poreski prihodi su ostvarili visok međugodišnji realan rast (za 4,7%), kao i desezoniran realan rast (za 2,5%) u odnosu na prethodno četvoromesečje. Rast prihoda je bio široko rasprostranjen, budući da su sve vrste poreskih prihoda zabeležile rast. Najveći relativni rast u odnosu na prva četiri meseca 2016. godine zabeležen je kod poreza

Grafikon T6-1. Srbija: Konsolidovani fiskalni bilans i primarni bilans (% BDP)

Izvor: Obračun QM-a

U periodu januar–april 2017. poreski prihodi su zabeležili visok, široko rasprostranjen, rast

na dobit preduzeća (za 27,4%), što je posledica izrazite procikličnosti ovog poreza, koji u periodu krize ima najveći pad, a u periodu oporavka privrede najveći rast. Osim procikličnosti poreza na dobit visok rast prihoda je delimično rezultat odloženog efekta uklanjanja poreskog investicionog kredita. Ipak, u apsolutnom iznosu, najveći doprinos rastu poreskih prihoda ostvaren je po osnovu povećanja prihoda od PDV (2,1%), doprinosa (6,2%) i akciza (6,3%). Prihodi od poreza na potrošnju su u prva četiri meseca 2017. ostvarili solidan rast, po osnovu rasta po-

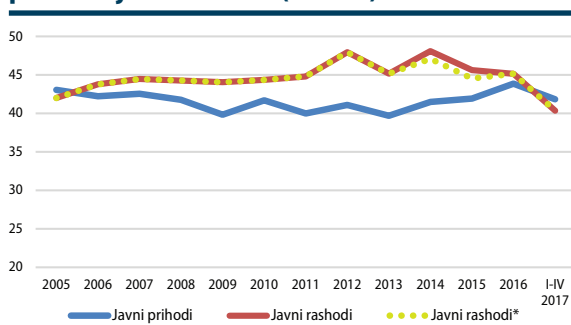
Agresivna naplata neporeskih prihoda se nastavlja

trošnje, koja se delimično duguje povećanju plata u javnom sektoru i penzija početkom godine, kao i po osnovu osetnog rasta uvoza, i usled povećanja stopa akciza početkom godine, a verovatno i po osnovu suzbijanja sive ekonomije. I prihodi od poreza na faktore proizvodnje su u prvom četvromesečju ostvarili znatan rast. Visok realan međugodišnji rast prihoda od poreza na dohodak građana (4,2%) i doprinosa posledica je umerenog rasta formalne zaposlenosti, usled blagog rasta privredne aktivnosti, suzbijanja sive ekonomije i rasta zarada.

Iako su neporeski prihodu u prva četiri meseca 2017. bili realno manji za oko 1,9% u odnosu na isti period prošle godine, taj pad je manji nego što je planirano, budući da je predviđeno da u 2017. godini neporeski prihodi budu manji za oko 15% nego u 2016. godini. To ukazuje na nastavak politike agresivne naplate dividendi od javnih i državnih preduzeća. Budući da se ovakva politika sprovodi već više godina, to se može negativno odraziti na njihove poslovne performanse, te na dostupnost i kvalitet njihovih proizvoda i usluga, kao što je bio slučaj sa Elektroprivredom Srbije početkom tekuće godine. Umesto agresivne naplate dividende, država bi trebalo da ovim preduzećima omogući i podstakne ih da ostvarenu dobit investiraju, što bi se pozitivno odrazilo na ukupan nivo investicija u zemlji, koji je nizak, kao i na performanse ovih preduzeća u budućnosti.

Gotovo sve vrste javnih rashoda nastavljaju pad, koji je najoštrij u domenu kapitalnih rashoda i subvencija

Grafikon T6-2. Srbija: Konsolidovani javni prihodi i javni rashodi (% BDP)¹

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Pad kapitalnih rashoda je veći nego što bi se moglo objasniti lošim vremenskim uslovima

za gotovo 30% u odnosu na prethodno četvromesečje), tako da su oni u prva četiri meseca 2017. iznosili svega oko 1,5% BDP-a, delimično se može objasniti izrazito nepovoljnim vremenskim uslovima u januaru, na šta ukazuju podaci da je pad bio najoštrij u januaru i februaru. Međutim, budući da su kapitalni rashodi i u aprilu bili za gotovo 30% manji nego u istom mesecu prethodne godine, postoji rizik da su na pad kapitalnih rashoda u prva četiri meseca 2017. uticali i drugi faktori. U 2017. godini je planiran rast kapitalnih rashoda za oko 6%, tj. za oko 0,2% BDP, a ukoliko se trendovi iz prethodnog dela godine nastave i narednih meseci, postoji rizik da taj plan ne bude ostvaren, što bi bilo nepovoljno iz perspektive unapređenja kvaliteta infrastrukture i privrednog rasta, jer je i planirani iznos kapitalnih rashoda u ovoj godini značajno manji nego u drugim državama Centralne i Istočne Evrope.

Znatno smanjenje rashoda na subvencije u prva četiri meseca 2017. se ocenjuje kao ispravno i neophodno, ali je za ostvarenje planiranog smanjenja na nivou cele godine za oko 20%, neophodno da u ostatku godine rashodi na subvencije budu dodatno smanjivani. Pored ovih rashoda, u prva četiri meseca 2017. ostvaren je i umeren realan pad rashoda na kamatu, što je posledica blagog pada nivoa javnog duga, smanjenja rizika zemlje (usled stabilizacije javnih finansija), realne aprecijacije kursa dinara, ali i opštih povoljnih uslova na međunarodnom tržištu kapitala.

Bilansno najznačajnije kategorije rashoda – na penzije i plate zaposlenih u javnom sektoru su u prvom četvromesečju zabeležili blagi realan pad (za 2,6% i 1,6% respektivno), usled niske indeksacije, nastavka politike zabrane zapošljavanja u javnom sektoru, kao i delovanja parametarske reforme penzijskog sistema iz 2014. godine – pre svega u pogledu podizanja starosnog limita za penzionisanje i uvođenja penala za prevremeno penzionisanje, što se ocenjuje kao opravdano i u skladu je sa praksom u gotovo svim evropskim državama. Revidiranje parametarske penzijske

¹ Javni rashodi* su korigovani za jednokratne izdatke na subvencije i penzije u decembru 2014. i 2015. godine

reforme iz 2014. godine, kroz najavljeno ukidanje penala za prevremeno penzionisanje, koja je bila preduslov za zaključenje aranžmana sa MMF-om, negativno bi se odrazila na održivost penzijskog sistema i javnih finansija, kao i na kredibilitet Vlade i države kod međunarodnih finansijskih institucija.

Opštu zabranu zapošljavanja bi trebalo zameniti ciljanim smanjenjem broja zaposlenih u pojedinim segmentima javnog sektora

Iako je usled zabrane zapošljavanja u javnom sektoru u prethodne tri godine ostvareno osetno smanjenje broja zaposlenih, struktura tog smanjenja se ocenjuje kao nepovoljna, budući da je ono uglavnom linearno, a ne ciljano na segmente javnog sektora gde je višak zaposlenih najveći (javna preduzeća, lokalne samouprave i sl.). Stoga, da bi se izbeglo ugrožavanje funkcionisanja pojedinih segmenata javnog sektora, u narednom periodu opštu zabranu zapošljavanja bi trebalo zameniti ciljanim smanjenjem broja zaposlenih u onim segmentima gde je višak broja zaposlenih najveći.

Fiskalni rezultat u prvom četvromesečju je za oko 40 mlrd. dinara bolji u odnosu na plan...

Polazeći od unutargodišnje dinamike javnih prihoda i javnih rashoda u prethodnim godinama, procenjuje se da je fiskalni rezultat ostvaren u prva četiri meseca 2017. godine bolji u odnosu na plan za oko 40 mlrd. dinara, od čega se polovina duguje većoj naplati poreza, a druga polovina agresivnoj naplati neporeskih prihoda i slaboj realizaciji kapitalnih rashoda.

...od čega se polovina duguje većoj naplati poreza, a druga polovina agresivnoj naplati neporeskih prihoda i slaboj realizaciji kapitalnih rashoda

Na osnovu uobičajene unutargodišnje dinamike, procenjuje se da su poreski prihodi u periodu januar-april 2017. godine bili za preko 20 mlrd. dinara veći u odnosu na plan, pri čemu je plan premašen kod svih poreskih oblika. Bolja naplata poreskih prihoda u odnosu na plan može biti posledica ubrzavanja inflacije, osetnog rasta uvoza, bolje profitabilnosti privrede i suzbijanja sive ekonomije. Istovremeno, neporeski prihodi su zabeležili pad koji je znatno manji od planiranog, dok su kapitalni rashodi zabeležili snažan međugodišnji pad, iako je planirano da u 2017. godini budu veći nego u prethodnoj godini. Tako su neporeski prihodi u periodu januar-april naplaćeni u iznosu koji je za oko 12 mlrd. dinara veći od plana, dok su kapitalni rashodi realizovani u iznosu manjem od plana za oko 8 mlrd. dinara. Kretanje javnih rashoda, osim kapitalnih izdataka, u prva četiri meseca 2017. je uglavnom u skladu sa planom, iako je kod pojedinih vrsta rashoda zabeleženo određeno odstupanje.

Fiskalni deficit u 2017. bi mogao da bude manji od 1% BDP-a

Ukoliko se trendovi u pogledu dinamike poreskih prihoda ostvareni u prvom četvromesečju nastave i u ostatku godine, a neporeski prihodi i javni rashodi budu realizovani u skladu sa planom, te ne bude ponovnog preuzimanja negarantovanih obaveza javnih i državnih preduzeća od strane države, konsolidovani fiskalni deficit u 2017. godini bi mogao da bude manji od planiranih 1% BDP-a, što bi predstavljalo dobar rezultat budući da je planirano da iznosi oko 1,7% BDP-a, i doprinelo bi opadanju nivoa javnog duga. Međutim, povoljni fiskalni trendovi dovode do pojačavanja pritiska i obećanja u pogledu smanjenja smanjenje poreza i povećanje rashoda (npr. veliko povećanje plata i penzija, ukidanje penala za prevremeno penzionisanje i sl.).

...ali ostaju rizici njegovog osetnijeg rasta narednih godina, po isteku aranžmana sa MMF-om

Pritisci, obećanja i očekivanja te vrste će biti sve veći sa približavanjem isteka trogodišnjeg aranžmana sa MMF-om, a realizacija tih obećanja bi se vrlo negativno odrazila na održivost javnih finansija u narednom periodu, budući da bi se tim merama neutralisao znatan deo do sada postignutog fiskalnog prilagođavanja. Shodno tome, radi učvršćivanja do sada ostvarenih rezultata i obezbeđenja osetnijeg smanjenja nivoa javnog duga u narednom periodu, preporučuje se obnova aranžmana sa MMF-om, koji bi u novom ciklusu pored opštih fiskalnih okvira u fokusu trebalo da ima i strukturne reforme javnog sektora.

Analiza kretanja javnog duga

Javni dug Srbije na kraju aprila 2017. iznosio je 24,2 mlrd. evra (69,1% BDP-a)...

Na kraju aprila 2017. godine javni dug Srbije iznosio je 24,2 mlrd. evra (69,1% BDP), a uključujući i negarantovani dug lokalnih zajednica oko 70,1% BDP-a, što je za oko 660 miliona evra manje u odnosu na kraj 2016.

...a sa dugom lokalnih zajednica – 70,1% BDP-a

U relativnom iznosu, dug je na kraju aprila 2017. bio za oko 4% BDP-a manji u odnosu na kraj 2016, usled nominalnog smanjenja javnog duga, i blagog rasta BDP-a. Posmatrano po strukturi duga, uočava se da je u periodu januar-april došlo do smanjenja i direktnog duga (za oko 540 miliona evra) i indirektnog duga (za ko 120 miliona evra).

Smanjenje duga u periodu januar-april posledica je aprecijacije kursa dinara i povoljnih fiskalnih trendova

Osetno smanjenje javnog duga u periodu januar-april predstavlja posledicu aprecijacije kursa dinara prema pre svega prema dolaru, kao i povoljnih fiskalnih trendova, usled čega nije bilo potrebe za dodatnim neto zaduživanjem radi finansiranja fiskalnog deficita u tekućem periodu. Kurs dinara prema dolaru je u periodu januar-april znatno realno aprecirao, za 6%, dok je u odnosu na evro realna aprecijacija dinara bila znatno manja i iznosila oko 1,6%. S obzirom na valutnu strukturu javnog duga Srbije, aprecijacija kursa dinara prema dolaru i evru uticala je na nominalno smanjenje javnog duga za preko 600 miliona evra, čime je neutralisan veći deo negativnih efekata promene kursa na visinu javnog duga krajem 2016. godine. Deo smanjenja javnog duga u periodu januar-april može se smatrati privremenim, budući da je kurs dinara prema dolaru izrazito volatiln.

Tabela T6-3. Srbija: Javni dug¹ 2000-2017.

	Kretanje javnog duga Republike Srbije u milijardama evra															
	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Q1 2017	Apr 2017	
I. Ukupne direktne obaveze	14,2	9,6	8,6	8,0	7,9	8,5	10,5	12,4	15,1	17,3	20,2	22,4	22,7	22,5	22,1	
Unutrašnji dug	4,1	4,3	3,8	3,4	3,2	4,1	4,6	5,1	6,5	7,0	8,2	9,1	8,8	8,7	8,7	
Spoljni dug	10,1	5,4	4,7	4,6	4,7	4,4	5,9	7,2	8,6	10,2	12,0	13,4	13,9	13,8	13,4	
II. Indirektne obaveze	-	0,7	0,8	0,8	0,9	1,4	1,7	2,1	2,6	2,81	2,5	2,4	2,1	2,0	2,0	
III. Javni dug (I+II+III)	14,2	10,3	9,4	8,9	8,8	9,8	12,2	14,5	17,7	20,1	22,8	24,8	24,8	24,5	24,2	
Javni dug/BDP (MF)	201,2%	50,2%	35,9%	29,9%	28,3%	32,8%	41,8%	45,4%	56,2%	59,6%	70,4%	75,5%	72,9%	69,2%	67,7%	
Javni dug/BDP (QM)³	169,3%	52,1%	36,1%	29,9%	28,3%	32,8%	41,9%	44,4%	56,1%	59,4%	70,4%	74,6%	73,2%	70,7%	69,1%	

1) Prema Zakonu o javnom dugu, javni dug obuhvata dug Republike koji nastaje po osnovu ugovora koji zaključi Republika, po osnovu hartija od vrednosti, po osnovu ugovora, odnosno sporazuma kojim su reprogramirane obaveze koje je Republika preuzela po ranije zaključenim ugovorima, kao i emitovanim hartijama od vrednosti po posebnim zakonima, dug Republike koji nastaje po osnovu date garancije Republike ili po osnovu neposrednog preuzimanja obaveze u svojstvu dužnika za isplatu duga po osnovu date garancije, odnosno po osnovu kontragarancije koju daje Republika, dug lokalne vlasti za koje je Republika dala garanciju.

2) Procena Ministarstva finansija Republike Srbije

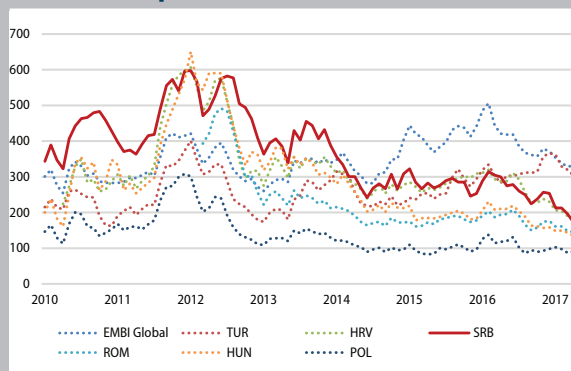
3) Procena QM (Kao osnov za poređenje koristi se suma nominalnog BDP u tekućem i u prethodna tri kvartala). Iznos ne uključuje negarantovani dug lokalnih samouprava

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Okvir 1. Kretanje premije rizika na ulaganje u državne obveznice zemalja Centralne i Istočne Evrope

Usled snažnog fiskalnog prilagođavanja, te posledičnog unapređenja održivosti javnih finansija, kao i povoljnih kretanja na svetskim finansijskim tržištima, došlo je do osetnog smanjenja premije rizika na državne obveznice Republike Srbije. Tako je *Emerging Market Bond Index* za Srbiju krajem aprila bio na nivou od oko 170 baznih poena, što je približno proseku posmatranih zemalja centralne i jugoistočne Evrope. Od posmatranih zemalja, nižu vrednost EMBI imaju Mađarska, Rumunija i Poljska, dok je za Hrvatsku i Tursku EMBI veći nego za Srbiju (Grafikon T6-4.). Pad EMBI se pozitivno odražava na uslove novih zaduživanja, ali se to još uvek ne reflektuje u značajnijoj meri na ukupne rashode kamata, budući da novi zajmovi, uzeti pre svega za otplatu dospelih prethodnih dugova, još uvek čine mali deo ukupnog duga.

Grafikon T6-4. EMBI za zemlje Centralne i Istočne Evrope

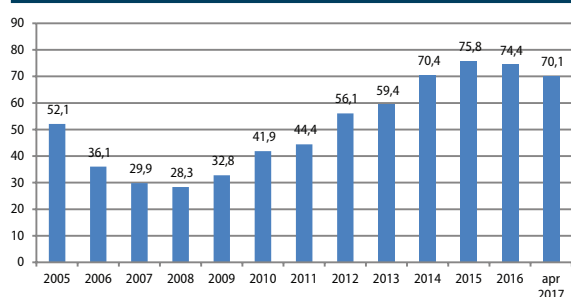
Izvor: Obračun autora na osnovu većeg broja javno dostupnih izvora

Za osetnije smanjenje rashoda kamata neophodno je dalje smanjenje i stabilizacija na niskom nivou premije rizika na ulaganje u državne obveznice Srbije u dužem vremenskom periodu, kako bi učešće novih, jeftinijih zajmova osetnije poraslo. Poređenje sa zemljama sličnog nivoa razvijenosti (npr. Rumunijom) ukazuje da postoji prostor za dalje smanjenje premije rizika na državne obveznice Srbije, te da je za to neophodna trajna stabilizacija javnih finansija. Ponovna fi-

skalna ekspanzija, za koju postoji rizik da se dogodi, naročito po isteku aranžmana sa MMF-om početkom 2018. godine, uticala bi na osetniji rast EMBI za Srbiju, te na ponovni rast kamata na nova zaduživanja. S obzirom da se u narednom periodu očekuje rast kamatnih stopa na svetском tržištu, zbog smanjenja ekspanzivnosti monetarne politike ECB i Fed-a, da bi se kamatne stope po kojima se Srbija zadužuje zadržale na niskom nivou neophodno je dalje smanjenje rizika zemlje, tj. EMBI, što je moguće ostvariti samo pod pretpostavkom daljeg učvršćivanja makroekonomske stabilnosti.

Usled snažnog fiskalnog prilagođavanja i rasta privrede, u 2016. godini je došlo do umerenog pada javnog duga u odnosu na BDP, nakon višegodišnjeg znatnog rasta, a pozitivni trendovi u dinamici javnog duga nastavljeni su i početkom 2017. godine, čemu je pored povoljnih fiskalnih

Grafikon T6-5. Kretanje javnog duga Srbije (% BDP)

Izvor: Obračun QM-a

rezultata (ostvarenog suficita konsolidovanog budžeta države), doprinela i aprecijacija kursa dinara prema evru. Za nastavak trenda smanjenja nivoa javnog duga neophodno je da fiskalni deficit bude trajno stabilizovan na nivou do 1% BDP-a, te da se trajno otklone fiskalni rizici koji dolaze od javnih i državnih preduzeća, kroz njihovo suštinsko restrukturiranje i privatizaciju (tamo gde je privatizacija opravdana), kao i da se prekine sa praksom preuzimanja negarantovanih dugova državnih i javnih preduzeća od strane države.

Prilozi

Prilog 1. Srbija: konsolidovani bilans sektora države, 2010-2017.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016				2017		
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1-Q4	Q1	jan-apr
I UKUPNI PRIHODI	1.278,4	1.362,6	1.472,1	1.538,1	1.620,8	1.694,8	414,7	460,8	476,9	490,3	1.842,7	449,9	606,8
1. Tekući prihodi	1.215,7	1.297,9	1.393,8	1.461,3	1.540,8	1.687,6	413,3	458,8	472,5	488,7	1.833,3	448,0	604,7
Poreski prihodi	1.056,5	1.131,0	1.225,9	1.296,4	1.369,9	1.463,6	353,2	405,0	405,3	422,2	1.585,8	386,4	527,3
Porez na dohodak	139,1	150,8	35,3	156,1	146,5	146,8	34,5	37,7	40,5	42,4	155,1	37,5	51,2
Porez na dobit	32,6	37,8	54,8	60,7	72,7	62,7	13,3	31,1	18,1	17,8	80,4	18,9	25,1
PDV	319,4	342,4	367,5	380,6	409,6	416,1	103,8	114,9	112,7	122,0	453,5	109,6	155,3
Akcize	152,4	170,9	181,1	204,8	212,5	235,8	57,4	65,5	75,2	67,5	265,6	64,9	84,9
Carine	44,3	38,8	35,8	32,5	31,2	33,3	8,6	8,7	9,2	9,9	36,4	9,3	12,4
Doprinosi	323,0	346,6	378,9	418,3	440,3	505,7	120,5	130,8	132,6	143,6	527,5	129,6	20,4
Ostali poreski prihodi	46,0	43,5	42,6	43,5	57,3	63,3	15,1	16,3	16,9	19,0	67,3	16,6	178,0
Neporeski prihodi	159,2	36,9	37,9	34,9	170,9	224,0	60,1	53,8	67,1	66,5	247,5	61,6	77,5
II UKUPNI RASHODI	-1.419,5	-1.526,1	-1.717,3	-1.750,2	-1.878,9	-1.844,0	-430,7	-462,9	-463,1	-543,0	-1.899,7	-438,1	585,3
1. Tekući rashodi	-1.224,8	-1.324,8	-1.479,9	-1.549,8	-1.628,0	-1.696,6	-403,9	-419,5	-416,4	-478,2	-1.717,9	-415,7	553,3
Rashodi za zaposlene	-308,1	-342,5	-374,7	-392,7	-388,6	-419,2	-99,8	-104,6	-103,7	-109,5	-417,7	-102,5	137,3
Kupovina roba i usluga	-202,5	-23,3	-235,7	-236,9	-256,8	-257,6	-57,5	-67,2	-68,4	-90,6	-283,6	-60,4	82,1
Otplata kamata	-34,2	-44,8	-68,2	-94,5	-115,2	-129,9	-45,9	-32,0	-31,6	-22,0	-131,6	-47,4	58,1
Subvencije	-77,9	-80,5	-111,5	-101,2	-117,0	-134,7	-18,0	-24,1	-20,4	-50,2	-112,7	-18,9	26,4
Socijalni transferi	-579,2	-609,0	-652,5	-687,6	-696,8	-710,0	-171,9	-176,3	-178,3	-190,3	-716,8	-174,5	233,7
od čega: penzije ⁵⁾	-394,0	-422,8	-473,7	-498,0	-508,1	-490,2	-122,1	-123,8	-123,2	-125,2	-494,2	-123,1	164,5
Ostali tekući rashodi	-22,9	-31,7	-37,4	-36,9	-53,7	-45,3	-10,7	-15,3	-13,9	-15,7	-55,6	-11,9	15,7
2. Kapitalni rashodi ⁶⁾	-105,1	-111,1	-126,3	-84,0	-96,7	-114,5	-17,4	-31,2	-37,5	-53,1	-139,3	-12,0	21,2
3. Aktivirane garancije	-2,7	-3,3	-3,7	-7,9	-29,7	-30,1	-8,7	-11,2	-8,2	-11,0	-39,1	-8,3	8,3
4. Budžetske pozajmice	-30,0	-25,0	-38,2	-35,6	-55,4	-2,7	-0,6	-1,0	-1,0	-0,7	-3,3	-2,2	2,5
III KONSOLIDOVANI BILANS	-141,0	-163,5	-245,2	-212,1	-258,1	-149,1	-16,0	-2,1	13,8	-52,8	-57,1	11,8	21,5

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Prilog 2. Srbija: međugodišnje realno kretanje konsolidovanog bilansa sektora države, 2010-2017.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016				2017		
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1-Q4	Q1	jan-apr
I UKUPNI PRIHODI	-1,5	-4,6	0,6	-2,2	3,2	3,1	7,4	7,8	9,2	5,6	7,5	5,2	3,8
1. Tekući prihodi	-1,5	-4,4	0,1	-2,6	3,3	3,3	7,3	7,9	8,6	5,8	7,4	5,1	3,8
Poreski prihodi	-2,5	-4,1	1,0	-1,7	3,5	0,3	7,1	9,2	7,5	4,8	7,2	6,1	4,7
Porez na dohodak	-3,9	-2,9	2,1	-12,2	-8,1	-1,2	4,5	5,2	6,8	1,6	4,5	5,6	4,2
Porez na dobit	-3,6	3,9	35,1	2,9	17,4	-15,0	1,2	19,3	55,8	43,4	26,9	37,6	27,4
PDV	-0,7	-4,0	0,0	-3,8	5,4	0,2	6,4	14,1	3,2	7,7	7,8	2,4	2,1
Akcize	4,2	0,6	-1,2	5,1	1,6	9,4	22,2	13,8	16,6	-2,9	11,4	9,5	6,3
Carine	-14,9	-21,5	-14,0	-15,6	-6,5	5,9	7,4	9,6	10,2	5,4	8,1	5,1	4,8
Doprinosi	-6,5	-3,9	1,9	2,6	3,1	-2,1	2,7	3,2	3,7	2,9	3,2	4,3	6,2
Ostali poreski prihodi	14,5	-15,2	-8,8	-5,2	29,2	8,9	10,9	0,7	-2,8	12,7	5,1	7,0	3,6
Neporeski prihodi	5,8	-6,1	-6,2	-8,7	1,5	27,9	8,5	-1,1	15,9	12,8	9,3	-0,5	-1,9
II UKUPNI RASHODI	-1,7	3,3	4,3	-0,3	5,2	-3,2	5,7	4,9	2,3	-3,7	1,9	-1,3	-4,4
1. Tekući rashodi	-2,2	3,1	4,1	-2,7	2,9	-1,4	3,7	2,7	0,4	-5,1	0,2	-0,2	-2,6
Rashodi za zaposlene	-5,9	0,4	2,0	-2,6	-3,1	-9,7	-0,4	-0,4	-4,5	-1,4	-0,4	-1,6	-1,6
Kupovina roba i usluga	-0,3	4,3	1,5	-6,6	6,2	-1,1	11,3	13,5	4,2	7,7	8,9	2,1	-0,3
Otplata kamata	-0,3	17,4	41,9	28,8	19,3	11,2	11,6	-2,6	-3,4	-10,4	0,2	0,2	-4,5
Subvencije	40,6	7,4	29,1	-15,6	13,2	13,6	-5,3	0,5	-20,0	-26,2	-17,3	1,7	-10,0
Socijalni transferi	13,9	5,8	-0,1	-2,1	-0,7	0,5	1,6	0,8	1,0	-3,7	-0,1	-1,6	-2,0
Ostali tekući rashodi	-6,1	23,9	9,9	-8,4	42,6	-16,7	30,0	21,8	39,9	4,0	21,4	7,8	-11,6
2. Aktivirane garancije	-2,7	-3,3	-3,7	248,7	267,8	0,1	25,3	36,0	8,2	43,4	28,5	-7,9	-24,9
3. Budžetske pozajmice	-30,0	-25,0	-38,2	44,2	52,2	-95,1	27,7	19,9	43,7	-3,3	20,8	243,9	166,7

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF